

PATIENTSIKKERHED

**Sker der patientidentifikation
i din klinik?**

Forord

Der sker af og til fejl med patientidentifikationen. Kunne det også ske i din egen klinik?

De fleste fejl med patientidentifikation er relativt harmløse, og opdages hurtigt. I enkelte tilfælde kan fejl med patientidentifikation være kritisk i forhold til patientsikkerheden. Derfor er det vigtigt at se på, hvad der kan gøres for at undgå, at disse fejl sker.

Læringshæftet omhandler patientidentifikation fra rapporterede utilsigtede hændelser i de fem regioner. Hensigten er at sprede viden og læring fra hændelserne. Hæftet beskriver, hvad det kan betyde for patienter og klinikker, når patienterne ikke identificeres rigtigt og indeholder eksempler på arbejdsgange, hvor der kan ske forvekslinger. Til sidst i hæftet er der beskrevet en række anbefalinger, der kan styrke korrekt identifikation.

Indhold

- 3** Hvad kan der ske, når der er fejl ved identifikation af patient?
- 4** Kan noget lignende ske i din klinik?
- 6** Læring med udgangspunkt i analyser af utilsigtede hændelser
- 7** Sker der fejl i patientidentifikation i din klinik?
- 7** Hvis skaden er sket?
- 8** Spørgsmål om patientsikkerhed

Hvad kan der ske, når der er fejl ved identifikation af patient?

Fejl i patientidentifikation kan betyde mangelfuld eller fejlagtig diagnosticering med forsinkelse af behandlings- og udredningsforløb for den enkelte patient.

Udover konsekvenserne for patienterne medfører fejl i patientidentifikation typisk ekstraopgaver i klinikken, men også for de afdelinger, der har udført undersøgelserne.

Konsekvens for patienterne

- Forsinkelser i et udrednings- og behandlingsforløb
- Der ligger prøvesvar på sundhed.dk på en prøve, der ikke er foretaget
- Prøvesvar/notater ligger i forkert patientens journal
- Tid skal afsættes til ny undersøgelse

Ekstra arbejde for klinikken

- Fejlfinding skal udføres
- Oprydning i journaler/sundhed.dk
- Evt. kontakt til systemleverandør for at få rettet fejl
- Fornyset konsultation
- Undersøgende afdeling skal kontaktes for at få korrigeret fejlen
- Nye undersøgelser skal bestilles i klinikken
- Undersøgende afdeling skal udføre prøverne igen
- Patienterne skal kontaktes
- Der skal afsættes tid til at rapportere/analysere en utilsigtet hændelse

RÅD:
Gør det til en vane at identificere patienten i konsultationen, når patienten er på skærmen

Kan noget lignende ske i din klinik?

Nedenfor følger en række eksempler på utilsigtede hændelser i forbindelse med patientidentifikation. Kan du ikke genkende til nogle af eksemplerne?

Lægesystemet

- Flere åbne journaler på samme tid – blodprøve bliver bestilt på den forkerte patient

Opkald af patient i venteværelse

- Personalet kalder på patienten i venteværelset via fornavn og får foretaget undersøgelser. Den "rigtige" patient med samme fornavn sidder fortsat i venteværelset

Bestilling, prøvetagning og rekvisition af prøver og undersøgelser

- Læge har en gravid kvinde og hendes mand i konsultation. Kvindens urinprøve bliver mærket med mandens CPR nr.
- Patologiafdelingen modtager prøveglas med cervixcytologi mærket med en mands CPR nr. Patologiafdelingen sender prøven retur til klinikken, som må kontakte dem igen, da prøvematerialet er fra en transkønnet mand og dermed ikke en fejl

Prøvetagning i hjemmet

- Prøver bliver taget i hjemmet og først mærket tilbage i klinikken – desværre med forkerte etiketter

Svarafgivelse

- Forkert afgivet prøvesvar via E-konsultation. Gravid kvinde får oplyst normalt prøvesvar, men det rigtige svar viser Hæmolytiske Streptokokker gr. B
- Borger slår op Sundhed.dk – hun opdager et prøvesvar, som hun ikke har fået foretaget. Hun ringer til lægen for at få slettet det fra journalen
- Klinikken modtager materiale/anmeldelsesblanketter vedrørende fund af MRSA på en patient, der ikke er podet. Klinikken mangler svar på en anden patients kontrolpodning

Kan noget lignende ske i din klinik?

Medicinordination

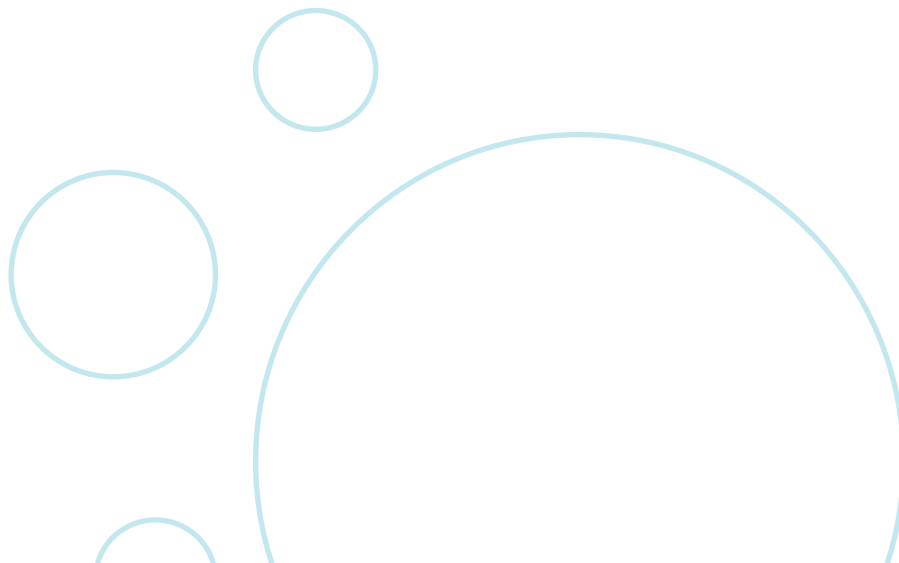
- Patienten får tilsendt forkert medicin ordination via e-mail. Lægen har ordineret medicin på baggrund af værdier fra en anden patient

Overdragelse af behandling til andre samarbejdspartnere

- Henvisning udfyldes med anamnese fra en anden patient - lægen kopierer en kvindes anamnese ind i en 17-årig drengs henvisning
- Patient skal indlægges obs. AMI. Paramediciner kan ikke genfinde de signifikante EKG -forandringer på det medsendte EKG, da det stammer fra en anden patient
- Rekvirering af ambulance efter telefonkonsultation. CPR nr. på den forkerte patient bliver oplyst til kørselskontoret, og derved kører ambulancen ud til en forkert patient

Afbrydelse

- Printeren på lægens kontor virker ikke, derfor bliver prøven afleveret til sekretæren, midt i hendes faste opgaver. Lægen får ikke formidlet, hvilken patient prøven er taget på, og prøven mærkes med forkert CPR nr.
- Lægen bliver afbrudt af en sygeplejerske, der ringer med spørgsmål om en kvinde, som lægen slår op i systemet. Herefter udskriver lægen blodprøveseddel på kvinden, men blodprøven bliver taget på manden, som lægen har i konsultation

Læring med udgangspunkt i analyser af utilsigtede hændelser

Lægesystemet

- Som udgangspunkt skal der kun være ét åbent patientforløb

Opkald af patient i venteværelse

- Indkald evt. patienten via navn. Start derefter konsultationen med patientens CPR nr.

Bestilling, prøvetagning og rekvisition af prøver og undersøgelser

- Kontroller altid navn og CPR nr. sammen med patienten
- Tjek overensstemmelse mellem patient, rekvisition og den aktuelle undersøgelse
- Mærk alle prøver/glas med etiketter fra rekvisition og tag derefter prøverne
- Transkønnede patienter skal give samtykke til at deres køn er noteret i bemærkningsfeltet
- Printer skal stå tæt på den PC, der udskrives rekvisitioner fra

Prøvetagning i hjemmet

- Skriv CPR nr. på en etiket, og sæt den på prøven i hjemmet
- Når rekvisitionen bliver udskrevet i klinikken, skal CPR nr. på glas og rekvisition stemme overens, inden klinikken mærker og sender prøven

Svarafgivelse

- Husk kontrol af navn og CPR nr. på både prøvesvar og patient før afgivelse af svaret

Medicinordinationer

- Ordinér så vidt muligt medicinen, når patienten er i konsultation
- Kontrollér overensstemmelse mellem patient og prøvesvar før ordination af medicin
- Overdragelse af behandling til andre samarbejdspartnere
- Udfør identifikation via navn og CPR nr. på dokumenter, der anvendes i forbindelse med overdragelse af behandling

Afbrydelser

- Aftal i klinikken, hvordan og hvornår I må afbryde hinanden

Patient-identifikation foretages før enhver handling og ikke kun ved tvivl.

Sker der fejl i patientidentifikation i din klinik?

Tag udgangspunkt i klinikkens daglige udførelse af identifikation og forhold jer til:

- Hvordan foretager vi identifikation i klinikken?
- Hvordan foretager vi identifikation ved telefonisk kontakt?
- Hvilke metoder har vi til at sikre, at rette patient fremgår i journalopslaget?

Hvis skaden er sket?

Rapportér hændelsen i Dansk Patientsikkerhedsdatabase på www.dpsd.dk.

Analysér forløbet med udgangspunkt i egne arbejdsgange og retningslinjer.

Anvend gerne følgende spørgsmål:

- Hvad skete der?
- Hvordan kunne det ske?
- Hvad har vi lært?
- Hvad ændrer vi?

Vær opmærksom på, om eventuelle ændringer kan medføre nye typer utilsigtede hændelser.

Se mere om patientidentifikation i

- Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=160895>
- Vejledning om håndtering af parakliniske undersøgelser
<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=137127>

Spørgsmål om patientsikkerhed

Kontakt din regionale risikomanager

Region Hovedstaden

Center for Sundhed
Enhed for Kvalitet og Patientsikkerhed
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød
Tlf.: 38 66 60 60
Mail: patientsikkerhed@regionh.dk

Region Midtjylland

Koncern Kvalitet
Region Midtjylland
Skottenborg 26
8800 Viborg
Tlf. 24 75 83 84
Mail: jechr1@rm.dk

Region Nordjylland

Forbedring, Kvalitet og Kommunikation
Tlf.: 23 43 99 18
Mail: patientsikkerhed@rn.dk
Nord-KAP (Kvalitetsenheden i almen praksis)
Tlf.: 29 10 02 40
Mail: praksisinfo@rn.dk

Region Sjælland

Patientsikkerhed
Alleen 15,
4180 Sorø
Tlf.: 93 56 60 73 eller 93 56 79 49
Mail: patientsikkerhed@regionsjaelland.dk

Region Syddanmark

Center for Kvalitet
P V Tuxensvej 3-5, 1.sal
5500 Middelfart
Tlf.: 63 48 40 60
Mail: patientsikkerhed@rsyd.dk